

A BUDAPESTI
SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATÁNAK
ÉRTESÍTŐJE.

EGYEDÜLI HIVATALOS SZAKKÖZLÖNY. – KIADJA AZ IPARTÁRSULAT.

A z «Értesítő»-t a társulat tagjai díj nélkül kapják

Megjelenik minden hó utolsó napján

A választmány megbízásából szerkeszti: a társulat titkára.

Kéziratok a szerkesztőséghez küldendők be.

SZERKESZTŐSÉG:

Budapest, IV. kerület, Himző-utca 1. szám, földszint.

Hirdetéseket csak ajánlhatónak ismert cégektől fogadunk el.
HIRDETÉSEKET

a társulat titkársága (Bpest, IV., Himző-u. 1. sz. földsz.) vesz fel

EGYSZERI HIRDETÉS ÁRA:

Egész oldalra terjedő nagyságban	20	frt — kr.
$\frac{1}{2}$	10	—
$\frac{1}{4}$	6	—
$\frac{1}{8}$	3	50

Egész évre szóló hirdetéseknel husz százalék engedmény.

A pinczeszövetkezetekről.

A földmivelésügyi miniszterium kiadásában megjelent a miniszter támogatása mellett szervezkedő *pinczeszövetkezetek* alapszabály-mintája, Zigány Zoltán felső kereskedelmi iskolai tanárnak és Barcss Károly a «Borászati Lapok» szerkesztőjének díjazott pályamunkáiból összeállítva.

A szövetkezetek kérdése oly közlelről érdeklí a vendéglősöket, hogy már a nagyváradi kongresszus is foglalkozott vele.

Szükségesnek tartjuk, hogy ipartársulatunk tagjai teljesen megismerjék ezt az ügyet. Ez okból az alapszabály-mintát egészben közöljük, hogy ki-ki megtehesse reá észrevételeit és felkérjük t. szaktársainkat, hogy véleményeket az Ipartársulat elnökségével közöljék.

Alapszabályminta pinczeszövetkezetek részére.

I. FEJEZET.

1. §. A szövetkezet célja: a szőlők jövedelmezőségének biztosítása és fokozása, a szőlőtermésnek együttesen borraró való feldolgozása, okszerű kezelése, a borok egyenlősítése s azoknak, valamint esetleg csemegeszőlőnek s a szőlő mellékterményeinek minél előnyösebb értékesítése.

E célok elérése végett a szövetkezet — a szükséghez képest — közös présházat, közös pinczét, szőlőcsomagoló helyiséget, törkölypálinkafőzőt stb. létesít, illetőleg tart fenn, a borkezeléshez szükséges gépeket és eszközöket (szőlőmalmok, prések, hordók, kádak, borfejtő-gépek stb.) szerez be s végül tagjainak, kizárolag szőlőmivelési célokra, kölcsönöket engedélyez és szőlő-, illetőleg musttermésükre addig is, a míg azt a szövetkezet értékesíthetné, előleget nyújt.

Ezen kívül a szövetkezet működését kiterjesztheti a tagok szőlői egyéb termékének (u. m. szőlővessző, szőlőoltvány, gyümölcs stb.) közös értékesítésére, továbbá arra is, hogy tagjai részére a szőlőmiveléshez és a szőlőbetegségek ellen való védekezéshez szükséges gépeket, eszközöket és anyagokat (pl. szénkénegefcskendőket, permetezőket, szénkéneget, rézgaliczot, műtrágyát, szőlővesszőt, oltványt, karót stb.) közösén nagyban, megbízható forrásokból és előnyös áron szerezze be, s esetleg a védekezési munkákat (szénkénegezés, permetezés stb.) az egyes tagok szőlőiben maga a szövetkezet hajtassa végre.

Az előző bekezdésben említett feladatokat a szövetkezet oly egymásutánban valóítja meg, a mint azt a tagok igénylik és a mint azt a szövetkezet igazgatósága

— az Országos Központi Hitelszövetkezet előzetes hozzájárulásával — elhatározza.

2. §. A szövetkezet az 1898: XXIII. t.-cz. értelmében alakult es az Országos Központi Hitelszövetkezet rendes tagjai közé belép.

3. §. A szövetkezet czége..... szövetkezet, mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.

Az igazgatóság a szövetkezet czégét akkép jegyzi, hogy legalább két tagja a czéghez aláírását csatolja. Nem irásban tett nyilatkozat érvényéhez szintén két igazgatósági tag együttes hozzájárulása szükséges. Hirdetményei egyszeri beiktatással az Országos Központi Hitelszövetkezeti Értesítőben s esetleg egy helyi lapban tételnek közzé.

4. §. A szövetkezet székhelye..... működése kiterjed.....

községekre.*

5. §. A szövetkezet tartalma a bejegyzéstől számított.....állapittatik meg, mely időtartam azonban a közgyűlés határozatával meghosszabbitható.**

II. FEJEZET.

6. §. A szövetkezet tagja lehet minden szőlőbirtokos vagy bérlő, a kinek az 5. §-ban említett községek valamelyikének határában szőlője vagy kipusztult szőlőterülete van, ha az illető teljes koru és vagyona felett szabadon rendelkezik.

A szövetkezet tagja jogi személy is lehet.

A szövetkezet igazgatósága kivételesén megengedheti, hogy a szövetkezet iránt érdeklődő oly egyének, vagy jogi személyek is, a kiknek, illetőleg a melyeknek a szövetkezet működése területén szőlőjük ugyan nincs, de e területen laknak vagy működnek, a szövetkezetnek tagjai lehessenek.

7. §. A szövetkezet megalakultnak tekintetik ha.....üzletrész jegyeztetett s az alakuló közgyűlésen az alapszabályok véglegesen megállapittattak, továbbá a szövetkezet a kereskedelmi cégjegyzékbe bevezettetett és ez szabályszerűen közhírré tétellett.

* Az 1898: XXIII. t.-cz. 7. §-a értelmében a szövetkezet székhelyét képező községen kívül, a szövetkezet működését csak azokra a községekre terjesztheti ki, a melyek ugyanazon, vagy a szomszédos közjegyzőséghez tartoznak vagy közvetlenül határosak.

** Ha a szövetkezet határozott időre alakul, az 25 évben állapittandó meg. Alakulhat azonban határozatlan időre, mely esetben ezen §. „mely időtartam stb. . . meghosszabbitható” része törlendő.

Egy üzletrész értéke*azaz..... koronában állapítatik meg.

A tagok kötelezettsége korlátolt, a mennyiben minden tag az üzletrészenként befizetendő..... koronán felül, még ennek ötszöröséig felelős**

8. §. A tagok belépése a szövetkezet megalakítása végett a szövetkezet alapszabálytervezetének sajátkezű aláírása által történik.

Ha az, a ki belépni akar, írni nem tud: kézjegye két előttemező tanu által, kiknek egyike az illető nevét is aláírja, hitelesítendő. Ha pedig sem írni, sem olvasni nem tud, vagy az alapszabálytervezet nyelvét nem érti, még az is szükséges, hogy a jelenlevő tanuk az alapszabálytervezetet mind maguk ismerjék, mind a belépőnek az általa értett nyelven megmagyarázzák, s hogy ez megtörtént, az alapszabálytervezeten bizonyítsák.

A szövetkezet megalakulása után a tagok belépése két tanu előtt sajátkezű aláírással vagy kézjeggyel ellátott írásbeli nyilatkozat által történik, melyben a belépni szándékozó egyuttal elismeri, hogy az alapszabályoknak a tagok jogaira és kötelezettségeire vonatkozó határozatai és a szövetkezet vagyoni állapota vele közöltettek.

A belépés elfogadása iránt az igazgatóság legkésőbb 30 nap alatt köteles határozni, ellenesetben a belépni szándékozó nyilatkozatához kötve nincs.

A belépés elfogadásáról az illető értesítendő s neve azonnal a tagok névjegyzékébe, a belépési nyilatkozat, az elfogadás és az erről szóló értesítés keltének kitüntetésével bejegyzendő.

A belépő a belépés elfogadásával tekintetik a szövetkezet tagjának.

9. §. A belépő tag tartozik□-ól vagy ennél kisebb szőlővel beültetett terület után egy üzletrészt, az pedig, a kinek ennél nagyobb beültetett szőlőterülete van, annyi üzletrészt jegyezni, a hányszor nagyobb beültetett szőlője van.....□-ólnél. Azok a tagok pedig, a kiknek beültetett szőlőjük még nincs, vagy egyáltalában nincs szőlőterületük a szövetkezet működési területén, legalább egy üzletrészt tartoznak jegyezni.

Arra az esetre, ha a tagok belépése után beültetett szőlők területe növekednék, az illető tagok által megfelelő számú újabb üzletrészek jegyzendők.

Az üzletrész.....%-a az üzletrész jegyzésekor azonnal, a többi pedig az igazgatóság rendelkezése szerint, legkésőbb azonban egy év alatt befizetendő. A hátralékos részletek után 5% kamat fizetendő.

Ezenkívül minden egyes tag a belépés alkalmával a tartalékalap javára korona belépési díjat tartozik fizetni.

10. §. Az üzletrészek névre állítandók ki s azok névértéke a szövetkezet fennállása alatt sem fel nem emelhető, sem le nem szállítható.

Az üzletrészek a tag tulajdonát képezik, de el nem zálogosíthatók. Atruházás csak az igazgatóság engedélyével történhetik.

Az üzletrészek után kamatot fizetni nem szabad, s azok kölcsönök biztosítékául el nem fogadhatók.

11. §. A tagság megszűnik a tag elhalálozása, kilépése vagy kizárása által.

A kilépés csak előleges négyheti írásbeli vagy szóbeli felmondás mellett történhetik.

A felmondás érvényes, ha az igazgatóság bármelyik tagja előtt kijelentetett, a ki a felmondásról elismervényt adni köteles. Ha az elismervény megtagadtatik, a felmondás a községi előljárásnál bejelenthető, mely erről a bejelentőnek elismervényt ad és a szövetkezetet haladéktalanul értesíti.

* Legföljebb 100, legalább 50 korona.

** Az 1898: XXIII. t.-cz 15. §.-a szerint „a tag a szövetkezet kötelezettségeiért üzletrésze névértékének ötszörös összegéig felelős; az alapszabályokban azonban az üzletrész névértékének tizszeres összegéig terjedhető felelősség is megállapítható.“

A kilépett tag üzletrészbefizetésének 10%-a a tartalék-alap javára visszatartat k. Azoknál, a kik kényszerítő okból lépnek ki, az igazgatóság a tartalékalap javára visszatartandó százalékot mérsékelheti, és egészen el is engedheti.

12. §. Kizárható a tag, ha termésének megfelelő hányadát (19. §. b) pontja) nem bocsátja a szövetkezet rendelkezésére, vagy ha a szövetkezet által értékesítendő terményeit hamisítja, vagy azok minőségére, vagy mennyiségére nézve valótlan adatokat hoz a szövetkezet tudomására, általában, ha a szövetkezetet károsító cselekményt vagy visszaélést követ el.

Kizárható a tag akkor is, ha a szőlőművelést a szövetkezet működési területén abban hagyja. A 6. §. harmadik bekezdése értelmében azonban az illető — az igazgatóság engedélyével — továbbra is tagja maradhat a szövetkezetnek

(Folytatása következik.)

Ipartársulati ügyek.

Jegyzőkönyv, felvétel a Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulatának 1899. évi szeptember hó 18-án tartott választmányi üléséről.

Megjelentek: Gundel János elnök, Kammer Ernő tiszteletbeli elnök, Wirth Ferencz alelnök, Mehringer Rezső pénztárnok, Kommer Ferencz, Prindl Nándor, Vincze Lajos, Schartner János, Nosek Ignác, Müller Antal, Lippert Lajos, Schnell József, Steinbeisz János, Barabás József, Kovács E. Mátyás, Bokros Károly, Fürst Tivadar, Förster Konrad választmányi tagok; dr. Solti Ödön jogtanácsos, Poppel Miklós titkár.

I. Elnök az ülést megnyitván, — a jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri Lippert Lajos és Schartner János urat.

II. Az 1899. évi augusztus hó 25-én tartott választmányi ülésről felvett jegyzőkönyv felolvastatván, tudomásul vétetett és hitelesített.

III Elnök a jegyzőkönyvben foglalt határozatok végrehajtása tárgyában jelenti, hogy az italmérési üzletek alkalmazottainak betegsegélyző pénztárnál való biztosítása tárgyában folyó évi 44.287.szám alatt megjelent kereskedelmiügyi miniszteri rendelet értelmezése végett személyesen eljár az ez ügyben illetékes V. kerületi előljárásnál, ahol az előljárótól azt az értesítést kapta, hogy a rendelet nem idéz elő változást; vagyis azok az alkalmazottak, akik cselédkönyvvel vannak ellátva, nem tartoznak betegsegélyző pénztár kötelekébe lépni

Tudomásul vétetvén, az előző ülésben elhatározott felfolyamodás egyelőre elhalasztatott addig az időpontig, míg a kerületi betegsegélyző pénztár eljárása esetleg okot szolgáltat a felszólalásra.

Jelenti, hogy a sör kimérési árának leszállítása tárgyában hozzá érkezett pénzügyminiszteri leirat a választmány személyesen viszi a miniszteriumba.

A pénzügyminiszterhez intézett válasz felolvastatván, helyeslőleg tudomásul vétetett és kívánatosnak jelzettetett, hogy az elnök mellé kísérettül csatlakozzék több olyan vendéglős, aki a sör kimérési árát leszállította.

Jelenti, hogy Schnell József ur a választmány által reá bízott feladatot, tudniillik az «Eötvös-alap országos tanító egyesület» kérelme folytán elhatározott összeírást igen szép eredménnyel oldotta meg, amennyiben 36 vendéglőst irt össze, akik 44 szegény tanulónak adnak ingyenes étkezést.

Tudomásul vétetvén, Schnell József részére eljárásáért köszönet szavaztatott.

IV. Felolvastatott az országos kertészeti egyesület elnökségétől érkezett átirat, mely azt a kérelmet tartalmazza, hogy az ipartársulat, a múlt évben tervezett, de a királyi ház gyásza miatt elhalasztott és folyó év októ-

ber havában megtartandó országos kertészeti kiállítás járára tiszteletdíjat adományozzon.

A választmány köszönettel veszi az egyesülettől érkezett értesítést.

Azonban a kérelemre vonatkozólag akként határoz, hogy a kertészeti egyesület udvarias válaszban értesítendő, hogy az ipartársulat ez alkalommal nem adhat tiszteletdíjat, mert pénztára tulságosan meg van terhelve kiadásokkal. De máskülönben a kertészeti ipart üzleti összköttetés által a vendéglősök úgysis jelentékeny mértékben támogatják.

V. Felolvastatott az „Österreichische Gastwirthe-Verband“ elnökségétől érkezett, a folyó év szeptember hó 26—28. napjain Innsbruckban tartandó rendes évi közgyűlésre szóló meghívó.

A választmány e meghívást tudomásul veszi, de kimondja, hogy tekintettel arra, hogy mostanában volt a magyar vendéglős kongresszus, azonkívül a szövetség közgyűlése épen a borvásárlás idejébe esik, — a meghívásnak nem tehet eleget.

VI. Előterjesztettek a segély iránti kérvények.

A választmány a kérvényezők közül Edelmann Eduárd részére — tekintettel nevezett szomorú helyzetére — 10 frt segélyt engedélyez. Ellenben Pázi Józsefet és özv. Schöner Sámuelnéét ezúttal nem részesítheti segélyben, mert mindkettő kapott már a folyó évben segélyt, s a többszöri segélyezés az ipartársulat jövedelméből nem telik.

VII. Titkár bejelenti, hogy a „Magyar vendéglős és kávéipar“ című szaklapot első megjelenése óta rendszeresen küldik az ipartársulat címére, s utóbb beérkezett az évi 6 frt. előfizetési díjról szóló számla.

A választmány elhatározza, hogy a szóban forgó lapnak a vendéglős ipar érdekében tanusított megtartását méltánylandó, a lapot rendszeren járátja az ipartársulat részére s a folyó évre eső 6 frt. előfizetési díjat kiutalványozza.

VIII. Elnök részletes jelentést tesz a nagyváradi kongresszus lefolyásáról, s az elismerés őszinte hangján szól az ottani szaktársak ügybuzgóságáról és áldozatkészségéről; az ottani polgári és katonai hatóságok rendkívüli előzékenységéről s bejelenti, hogy az illendőség követelményeinek eleget teendő, haza érkezése után haladéktalanul külön-külön köszönet iratot intézett a nagyváradi honvéd hadapród iskola parancsnokához; Nagyvárad város polgármesteréhez és a nagyváradi testvér ipartársulat elnökéhez s végül mindhárom átiratot felolvastatja.

A választmány az elnök jelentését köszönettel tudomásul veszi. Intézkedéseire általános helyesléssel hozzájárul s a felolvasott három köszönet-levél fölött tetszését nyilvánítja.

Elnök még bejelenti, hogy a földmivelésügyi miniszter a kongresszus iránt érdeklődött s leiratban értesítette szólót, hogy a kongresszusra Kosinszky Bálint vinczellér iskolai igazgatót küldte. De a kiküldött későn kapván a rendeletet, csak a kongresszus napján este, tehát a kongresszus után érkezett Nagyváradra.

Azután előadja elnök, hogy a miniszter kiküldöttje felkereste őt. Részletesen elmondja a kettőjük között folyt tárgyalást, mely szerint Kosinszky teljes tájékoztatást kért a kongresszusnak a borértékesítő szövetkezetekről, hogy a miniszternek helyesen referálhasson.

Ő egész hiven felvilágosította a vendéglősök álláspontjáról s végül őszintén megmondta neki, hogy ha a szövetkezetek palackbor eladással, sőt kiméréssel is akarnak foglalkozni, akkor a vendéglősökre ne számítsanak, mert azok nem fognak tőlük bort vásárolni.

A választmány az elnök előadását zajos helyesléssel veszi tudomásul.

IX. Felolvastatott a nagyváradi pinczéregyesület elnökségétől érkezett körlevél, melynek kapcsán az egyesület könyvbe foglalt történetének 35 példányát küldi meg elárulás végett.

A választmány elhatározza, hogy a könyvek árát az ipartársulat pénztárából utalványozza, addig míg a példányok elkelnek.

Azonkívül a társulati titkár kongresszusi kiadásának megtérítése czimén 50 frtot megszavaz.

X. Bokros Károly választmányi tag szót kérve, lelkesedéstől áthatottan beszél arról a megbecsülhetetlen munkásságról, melyet Gundel János az ipartársulat elnöke a vendéglősök összességének érdekében állandóan kifejt, s arról az áldozatkészségről, melylyel mindenütt és minden alkalommal becsületet szerez a vendéglősök testületének. Midőn a maga részéről az elnökkel szemben határtalan nagyrabecsülését vallja, meg van győződve, hogy a választmány akaratát fejezi ki, ha azt indítványozza: szavazzanak az elnöknek a kongresszus érdekében folytatott fáradozásáért és egész magatartásáért köszönetet.

A választmány zajosan éljenzi az elnököt, s részére — Bokros Károly indítványát nagy lelkesedéssel elfogadván — határozatilag elismerést és köszönetet szavaz.

Elnök megköszöni az ovatiót, s minthogy a napirenden több tárgy nem lévén, a választmányi ülést berekeszti.

Kmft.

K ü l ö n f é l é k .

A képes levelezőlap gyűjtőket bizonyosan érdekelni fogja az a körülmény, hogy magyarországi szaklapjuk, a »Látóképes levelező-lapok« által óriási gyűjteményre tehetnek szert. Ezen lap által, mely több mint 5800 példányban jelenik meg — a világ minden részéből szerezhetnek maguknak összeköttetéseket és pedig a lap ugy nevezett csererovata által. A csere-rovatban ugyanis fel vannak sorolva az egész világon élő azon gyűjtők czimei, a kik a csere-re hajlandók, vagyis a hozzájuk intézett képes levelező-lapokra képes levelező-lapon válaszolnak. Ilykép olcsó pénzen a legtávolabbi világrészekből érkezett levelező-lapokkal gyarapíthatják gyűjteményüket. A lap ezenkívül jőnevű íróktól közöl ismertető, oktató, utbaigazító cikkeket a gyűjtésről, tárczákat, verseket, stb. ismerteti az újdonságokat, gazdag hirrovatában a gyűjtésre vonatkozó aktuális eseményekről számol be, csarnok rovatában pedig tág tere nyílik a humor és élcznek. Előfizetési ára az 1899 évre 75 kr. A névnek a csere-rovatában való egyszeri felvétele 15 kr., egész évi közlésnél 60 kr. Mutatványszám csakis 15 kr. előleges beküldése ellenében lesz küldve. Ujjonnan belépő előfizetők az eddig megjelent számokat a műmellékletekkel együtt ingyen kapják. Czim: A »Látóképes Levelező-lapok« kiadóhivatala Tata, (Komárom-megye.)

A sörárakról.

A pénzügyminiszteriumtól Gundel Jánoshoz, mint »a vendéglősök országos egyesületének elnökéhez« (?) közvetlenül érkezett egy felhívás aziránt: jelentse be miért nem csökken a sör ára a községi adó eltörlése folytán. Az ipartársulat elnöke, Gundel János az itt közölt előterjesztéssel adta meg a választ a miniszterium felhívására:

Nagyméltóságú Miniszter úr!

Kegyelmes Úram!

A folyó évi augusztus hó 20-án 72.952. szám alatt kiadott magas rendelettel felhívni kegyeskedett Nagyméltóságod alulirottat, hogy mint a vendéglősök és szállodatulajdonosok országos egyesületének elnöke nyilatkozzam, mely okoknál fogva nem csökkent a sör kimérési ára Budapest székes-főváros belterületén a legtöbb kimérési üzletben, habár az 1899. évi VI. törv. cikk a székesfőváros által eddigelé szedett hektoliterenként 1 frt 90 krnyi városi sörfogyasztási adót eltörlötte? és jelöljem meg azokat az eszközöket, a melyekkel az árcsökkenés elér-

hető lenne, nehogy a székes főváros területén elárúsítás alá kerülő sör legmagasabb kimérési ára, az 1899. évi XXV. törv. cikk 27-ik §-ában foglalt felhatalmazás igénybevételével, kormányhatóságilag meghatározassék.

Nagyméltóságod felhívásának saját nézetem alapján azonnal megfelelhettem volna. De a felhívás utolsó része megdöbbentett s az abból reám származható súlyos felelősség kötelességemmé tette az alapos körültekintést, a lelkiismeretes vizsgálódást, hogy ugyanis válságos helyzetben vergődő iparom és szaktársaim védelmére igazságos előterjesztést tehessek.

Eljárásom eredményéről először is jelenthetem Nagyméltóságodnak, hogy a sörkimérési ára, az italmérés terén uralgó *romboló konkurrencia* folytán annyira leszállott, hogy sok üzletben a félliteres pohárral (az ugynevezett korsóval) 12 kr-ért, sőt 10 kr-ért is mérik a sört.

A városi sörfogyasztási adó eltörlése óta pedig, mind azokban a vendéglőkben, a hol azt a helyi üzleti viszonyok, a tönkremenés veszélye nélkül megengedték, vagyis: a hol az ármérséklésből származó veszteség a fogyasztás emelkedése révén pótolhatóan ígérkezett, az árak ugyanis csökkentek.

Vannak azonban a székesfőváros belterületén olyan üzletek, melyeket az árcsökkenés, járó veszteség egyenesen a csődbe kergetne. Melyek *az óriási házbér, a házbér alapján kivetett és folyton emelkedő keresetadók, a magas fokozatu italmérési illeték, a fogyasztási adók, a kiméletlenül fölszigazott járdafoglalási illeték, az üvegedények új kellékek szerint való hitelesítése által szenvedett nagy károk* terhe alatt ugyanis csak küzködnek a szó szoros értelmében.

Ezek az üzletek csak tengődnek, és nem bírnák el azt a veszteséget, melyet a következő világos számítás igazol.

Egy hektoliter sörből rendszerint 333 három decziliteres pohárral lehet kimérni. Ha a sör árát poharaként egy krajczárral leszállítanák, 333 krajczárral kevesebb folyrna be egy hektoliter sör után; holott az eltörölt városi adó révén csak 1 frt 90 kr. térül meg, s így minden hektoliter sörnél 1 frt 43kr. tiszta veszteség állna elő.

Ha a sör árát félliterenként (korsónként) egy kr-ral leszállítanák, az előbbi helyes számítás szerint még akkor is némi veszteséget szenvednének. Már pedig ezt sem a magas kormány, sem a fogyasztó közönség nem kívánhatja.

Meg kell azonban jegyeznem, hogy az utcán át való kimérésnél és az ugy nevezett »Schwemmben«, ezekben az üzletekben is többnyire olcsóbb lett a sör.

Az azonban, hogy Nagyméltóságodnak azt az aggodalmát, mintha a városi fogyasztási adó elengedéséből származó haszon a közvetítő kereskedelemnek, azaz a vendéglősöknek jutna, — eloszlatthassam, legmélyebb tisztelettel bátorkodom felsorolni azokat a körülményeket, melyek e föltevés ellen szólnak.

A nagymélt. kereskedelemügyi miniszter ur folyó évi 6523. szám alatt kiadott magas rendeletével, a kimérésre használt üvegedények hitelesítési kellékeit többek között úgy állapította meg, hogy a 3 decziliteres és ennél

nagyobb poharaknál *legalább is 15 milliméternyi* felülmérték legyen; holott ezelőtt e poharaknak csak 12 milliméter felülmértékkel kellett bírniok.

Alig van fogyasztó, (vendég) aki meg ne követelné, hogy a pohár tele legyen, s ez által feltétlenül előnyben részesül.

De nem elég, hogy a poharak felülmértéke 12 milliméterről kormány-rendelettel 15 milliméterre emeltetett, ehhez még hozzá járul az is, hogy tökéletes méretű poharak alig lévén gyárthatók, — a gyáros és hitelesítő a poharakat, felelőssége tudatában, inkább nagyobb felülmértékkel látja el; úgy, hogy azok sok esetben 18—20 milliméter felülmértékkel bírnak. S ez mind a fogyasztó javára esik.

Ezenkívül nagy kárt szenvedtek a vendéglősök az üvegedények más kellékekhez kötött hitelesítésének elrendelése által, mert üvegedény készletük nagyrésze nemcsak értéktelenné vált, hanem a helyett drága pénzen, újat kellett beszerezniök.

A székesfőváros is módot talált reá, hogy az eltörölt városi söradót — habár az állam kárpótlásban részesíti, — mégis más titulus alatt a vendéglősökön is megvegye. Fölemelte a járdafoglalási díjat 100 percenttel. Pedig a vendéglős a járdafoglalás által is a közönségnek tesz szolgálatot, annak szerez általa üdülést!

Szóval: a mit nyertünk volna a vámon, azt busasan megveszik rajtunk a réven.

S így én Nagyméltóságod kegyes felhívására, a sörkimérési árának általános, egyenletes csökkenéséhez vezető módot nem jelölhetem meg másként, mintha az iránt esedezem Nagyméltóságodhoz: legyen kegyes oda hatni, hogy a magas kormány könnyítsen a vendéglősökre nehezedeő tulságos közterheken, s akkor a fogyasztók javára kívánt előnyök, a nagy felülmértéken túl, még az árak nemesak részleges, de általános csökkenése által is gyarapodnak. A mai elszomorító állapotok mellett ez nem kívánható, annál inkább, mert az 1900. év kezdetén életbelépő, a sörgyártásról szóló új törvény is előre veti árnyékát. Annak értelmében a gyártási adó sachrometer fokoként 80 fillérben lesz megállapítva. S minthogy a mi söreink többnyire 13—14, sőt 15 fokosak, ezen intézkedés által is újabb teher fog előállani.

Nagyméltóságod felhívására tehát nyugodt lelkiismerettel mondhatom, hogy a sörkimérési ára — az említett üzletek kivételével — a legtöbb helyen jelentékenyen csökkent. S ezt nem is annyira a városi söradó eltörlése, mint inkább az italmérés határtalan engedélyezése folytán valóságos hajszává fajult konkurrencia idézte elő, mely egyuttal egészen nélkülözhetővé teszi azt, hogy a kereskedelmi cikket képező sör árát a magas kormány rendeletileg szabályozza, ellenkezőleg, mihamar el fog következni az az idő, mikor az italmérés gyakorlása nem lesz többé tisztességes kenyérkereset.

Ezeket voltam bátor Nagyméltóságodnak, felhívása folytán, alázattal tudomására hozni.

Budapest 1899. szeptember 30-án,

Nagyméltóságodnak alázatos szolgálja.

Gundel János

Bérbeadási hirdetmény.

Duna-Adonyban, Fehérmegyében az uradalmi nagy- vagy Szarvas-vendéglő mellékhelyiségeivel és a szőlőhegyen fekvő két pinczével együtt **1900. január 1-étől** kezdődőleg bérbe adandó 3 vagy több évre. Duna-Adony vasuti-, gőzhajózási-, posta- és táviró-állomás, járásbiróságnak székhelye. Ajánlatok, melyekhez a felajánlott évi bérösszeg tiz százaléka bánatpénz gyanánt is csatolandó, **f. é. október 15-éig** dr. Szébeny Antal uradalmi jószágigazgatóhoz (lakik Budapesten, I. ker. Krisztina-körut 117.) intézendők, s ugyanott a bérleti feltételek is megtekinthetők, vagy kívánatra levélben megküldetnek. Bérbeadó uradalom fenntartja magának, hogy az ajánlatot tevők között, tekintet nélkül az ajánlott bérösszeg magasságára, szabadon választhasson.

Kelt Budapesten, 1899. augusztus 26-án.

Az uradalmi jogigazgatóság.

MATTONI'S
ELISA-SALZBAD
BETH BUDAPEST-
KELENFÖLD

MATTONI-FÉLE
GISSHUBLER
Ingliztább égyenes
SAVANYU-KÜT
legjobb asztali- és üdítő ital,
kítűnő hatásnak bizonyult köhögésnél,
gégebajoknál, gyomor- és holyaghu-
rutnál.
Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

Kőbányai
Polgári Serfőző
részvénytársaság.

Szent-István-sör.

Polgár-sör.

LÖWENSTEIN M. (MIHÁLY)
ezégtulajdonos:
LÖWENSTEIN F. NÁNDOR
cs. és kir. udvari szállító, József fhg. Ő cs. és kir. fensége
és Fülöp Szász Coburg Gothai herceg Ő kir. fensége
udvari szállítója.

Főüzlet: IV., Vámház-körut 4. Fióküzlet: IV., Kishid-utcza 7.

ajánlja nagy raktárát

mindennemű fűszer-árakban a legjobb mi-
nőségben; bel- és külföldi sajtokban, hus,
hal, főzelék- és gyümölcs-conservekben,
csokoládé, francia és magyar cognacban és
pezsgőben, angol és francia különlegessé-
geket finom konyhák részére; főző bort:
Madeira, Marsalla, Sherryt.

Kizárólagos főraktár az
„Anglo Continental Thee Association“-nak
legjobb fekete teákban, valódi Jamaica rum.

Kivánatra árjegyzék bérmentve.

BARHÓ FERENCZ FIAI
vasáru-, konyha- és háztartásiszer-raktára
Budapest, IV., Városház-tér 4. és Calvin-tér 4. szám.

Ajánlják szállodás, vendéglős és kávék urak figyelmébe nagy raktárukat
mindennemű konyha- és háztartási cikkekben, főző-edényekben, asztalszerek-
ben valamint takaré- és asztaltűzhelyekben és mindennemű vaskályhákban.

Alapított 1832-ben.

Telefon összeköttetés
Főüzlet 54—23 sz.
Fióküzlet 63—65 sz.

Használt öreg edények becséreltetnek.
Árjegyzék bérmentve és ingyen.

ELSŐ MAGYAR RÉSZVÉNYSERFŐZŐDE

BUDAPEST—KŐBÁNYÁN

Városi iroda: VIII. kerület, ES-TERHÁZI-UTCA 6. szám.

Fennáll 1854 óta.

→→→ Ajánlja: ←←←

ászk, király, márcziusi világos, márcziusi sötét „bajor mód“, udvari „pilseni mód“, kétszeres márcziusi világos és sötét, valamint bak-söreit.

Ezen a legujabb technikai berendezésekkel felszerelt serfőzdénknak évi gyártási képessége 400,000 hektoliter és az évenkénti eladás circa 300,000 hektolitert teszen. Az ország minden részében sörraktárosok által vagyunk képviselve; nagyobb raktáraink Arad-, Szeged-, Miskolcz-, Kolozsvár-, Nagyvárad-, Nyiregyháza-, Temesvár- és Debreczenben vannak.

PEZSGŐ

CHAMPAGNER

LOUIS FRANÇOIS & Co.

PROMONTOR.

Kitüntetések:

Páris 1889. EZÜST-ÉREM.
Nizza 1890. ARANY-ÉREM.
Lissabon 1890. Hors Concours és
NAGY DIPLOM
Temesvár, NAGY ARANY-ÉREM.

Auszeichnungen:

Paris 1889. SILB. MEDAILLE
Nizza 1890. GOLD. MEDAILLE
Lissabon 1890. Hors Concours und
GROSSES DIPLOM.
Temesvár GROSSE GOLD. MEDAILLE

Főképviselek: — General-Vertretung:

RUDA ÉS BLOCHMANN

BUDAPEST, Akadémia-utca 16.